(4) Caruana,Fabiano − Carlsen,Magnus [B31]

Dünya Sampiyonlugu Maçi (3), 12.11.2018
[Selbes,Tarik]

1.e4 c5! [Carlsen rakibinin hazırlığından korkmuyor ve kendine güvendiğini gösteriyor. Böylece eğer bir varyant iyi sonuç veriyorsa onu değiştirmemek şeklinde özetlenebilecek bir açılış stratejisini tercih ettiğini söyleyebiliriz.]

2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 [Satranç tarihinin renkli karakterlerinden Nikolay (Nicolas) Rossolimo'nun adıyla anılan varyant. Bir dönem Türkçe'ye çevrilmiş birkaç iyi kitaptan biri olan "Satrancın Esasları"nın İnkılap Yayınevi baskısını okumuş olanlar kitabın sonundaki Golombek seçkisinde son partinin Capablanca−Rossolimo, Paris 1938 olduğunu hatırlayacaklardır.]

[3.d4 cxd4 4.♘xd4 ♘f6 5.♘c3 e5 Bizi fazlasıyla teorik Sveshnikov'a götürürdü ki günümüzde beyaz taşla oynayan oyuncular üstünlük elde etmenin yollarını başka yerlerde aramayı tercih ediyorlar.]

3...g6 4.♗xc6 dxc6 5.d3 ♗g7 [Buraya kadar her şey ilk oyundaki gibi.]

6.0-0 [Maçın birinci partisinden ilk sapan bu hamleyle Caruana oluyor.]

[6.h3 ilk oyunda Caruana'nın tercih ettiği hamleydi]

6...♕c7!? [Caruana'yı hazırlığından çıkartmaya yönelik bir hamle. Siyah bu hamleyle henüz taşlarını −özellikle g8 atını− nereye koyacağını henüz belli etmiyor.]

[6...♘f6 sonrası Caruana'nın h3'süz oynamaya devam edip etmeyeceği sorusunu belki de maçın ilerleyen partilerinde cevaplama şansını bulacağız.]

7.♖e1 [Caruana yine h3'ü bekletiyor ve b1 atına dokunmayarak mümkün olduğunca esnek oynamaya çalışıyor.]

7...e5 [7...♘f6 sonrası 8.e5 farklı bir oyuna yol açardı]

8.a3 [f4 haricinde beyazın diğer planı bu sürüş. e5 sonrasında çaprazın kapanmasının ardından Caruana vakit kaybetmeden planını uygulamaya koyuyor.]

8...♘f6 [Atın yeri oyunda da göreceğimiz gibi özellikle de a3-b4 planına karşı d7 karesi. Bu yüzden Carlsen atını f6'dan çıkmayı tercih ediyor.]

9.b4 0-0!? [Atın f6'da olmasının avantajlarından birini kullanarak Carlsen şimdi c5 piyonuyla ilgilenmeden rok atıyor zira Ad7 sonrasında f5 fikri mevcut.]

[9...cxb4 10.axb4± Her ne kadar bilgisayar beğense de mantıksız görünüyor. Beyazın a hattında baskısı var.]

10.♘bd2 [Caruana basit bir gelişim hamlesini seçiyor.]

[10.bxc5 sonrası oyun çok daha ilginç bir hal alabilirdi 10...♘d7 *(10...♗g4!?* f5 fikrini kuvvetlendirme adına belki ilginç olabilir*)* 11.♗e3 f5 12.a4! File a3 karesini açan çok önemli bir hamle. 12...f4 13.♗c1 ♘xc5 14.♗a3 b6 15.♘bd2 ♖e8 16.♗xc5 bxc5 17.♕c1!± Vezir a3 ve sonrasında c3'e gelecek. Daha sonra atını c4'e yerleştirecek beyazlar risksiz bir oyun oynayabilir.Siyahın yapısal zayıflıkları konumu beyaz için üstün kılıyor.]

10...♗g4 [Carlsen oyunda da uygulayacağı cxb4-a5 planını uygulamak için bu hamleyi yapıyor.

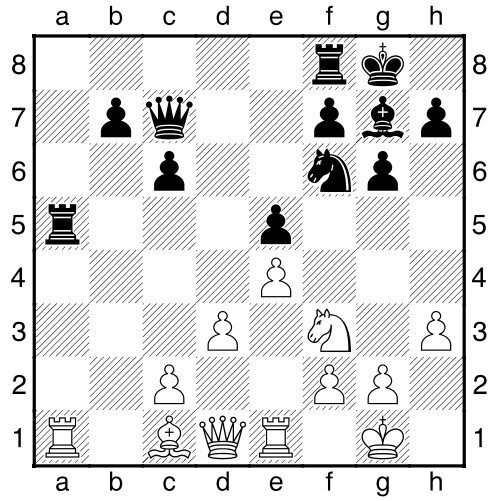
Göreceğimiz gibi bu plan aslında o kadar da iyi bir sonuç vermeyecek. Ruy Lopez'de d3-Abd2'li sistemlerde genellikle Fg4'ün iyi bir hamle olmadığını bilenler için arkasında yatan fikre rağmen yine de göze fazla iyi görünmeyen bir hamle.]

[10...♗e6!? 11.bxc5 *(11.♘g5 ♗g4 12.♘gf3* tempo kaybediyor*)* 11...♘d7 12.♘g5 ♘xc5 13.♘xe6 ♘xe6= Siyahın atı harika bir karede, dolayısıyla sorunu yok]

11.h3 [Bu hamleden sonra daha iyi bir fille kalacak olan Caruana'nın hafif bir üstünlük elde ettiği söylenebilir.]

11...♗xf3 12.♘xf3 cxb4 [Vezir kanadındaki sadeleşme oyunu beraberliğe taşımak adına yararlı kuşkusuz. Ancak kırışmalardan sonra a−hattını −e5'in zayıflığı nedeniyle− beyazın ele geçirecek olması Caruana'ya üstünlük verebilirdi, tabii Amerikalı satranççı doğru oynasaydı.]

13.axb4 a5 14.bxa5 ♖xa5 [

]

15.♗d2?! [Çok ilginç bir an! İki seçenek arasında burada çok da zor olmayan karşılaştırmalı bir tercih yapmak zorunda olan Caruana, yanlış hamle sırasını tercih ediyor.]

[15.♖xa5 ♕xa5 16.♗d2 ♕c7 17.♕a1± Oyunla karşılaştırıldığında a−hattı beyazın ve Beyaz, siyahın vezir kanadı piyonlarına can sıkıcı bir baskı kurabilir.]

15...♖aa8! [Elbette Carlsen fırsatı kaçırmıyor! Şimdi a−hattında durum dengelendi.]

16.♕b1 [Beyaz vezirini aktifleştirmek zorunda elbette]

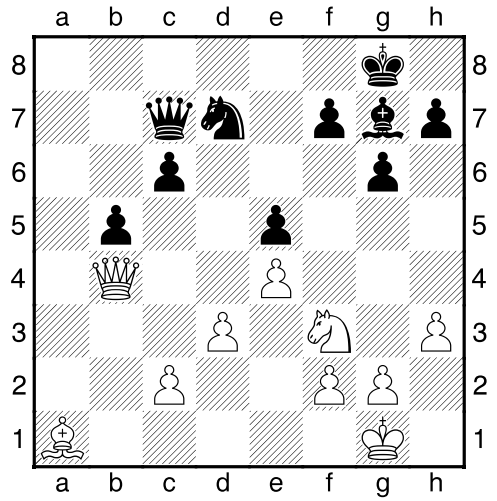
16...♘d7 17.♕b4 ♖fe8 18.♗c3 [Caruana'dan ilk partide de gözlemlediğimiz tarzda bir taş yerleşimi hatası! Fischer, Karpov ve rakibi Carlsen'in taş yerleşimi konusundaki sezgilerine sahip olmadığı belki söylenebilir Amerikalı satranççının. Bu elbette göreceli bir gözlem, yoksa 2832 ELO seviyesine ulaşmış bir oyuncuyu herhangi bir konuda eleştirmek biraz zor. Fil c3'te sadece e5'i istiyor ki siyah gerekirse f6 oynayarak bunu tamamen anlamsız kılabilir. Filin olması gereken yer kesinlikle e3 karesi ki c5,b6 ve hatta a7 gibi kareleri kontrol etsin.]

[18.♗e3 ♗f8 19.♕c3 ve Beyaz belki de çok hafif de olsa hala daha iyi olduğu iddiasında bulunabilirdi]

18...b5 19.♖xa8 [Caruana beraberliğe razı oluyor.]

[19.♕b2 ♖xa1 20.♖xa1 ♘c5 ve Aa4 ile siyah a−hattını kapatacak]

19...♖xa8 20.♖a1 ♖xa1+ 21.♗xa1 [

Kaleler değişildikten sonra oyun tamamen berabere elbette ancak Siyahın piyon yapısı biraz daha iyi duruyor zira vezir kanadında piyonları ilerlemiş durumda ve beyazın aksine piyonlarını sürme imkanı mevcut. Beyazın taşlarının şimdilik kötü konumlarda oluşu da Caruana'nın dikkatli olmasını gerektiren bir etmen.]

21...♕a7 22.♗c3 ♕a2 23.♕b2 ♕xb2 24.♗xb2 [Vezirler de değişildi.]

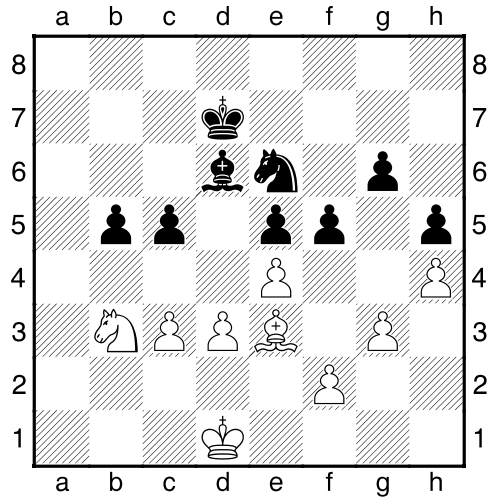
24...f6 25.♔f1 ♔f7 26.♔e2 ♘c5 27.♗c3 ♘e6 28.g3 ♗f8 29.♘d2 ♘g5! [Çok güzel bir hamle! Siyah beyazı h4 oynamaya zorluyor ve böylece beyaz piyonları siyah karelerde sabitleyecek. Andersson'un tarzında!]

30.h4 ♘e6 31.♘b3 h5 [Şimdi beyaz piyonlar siyah karelerde sabitlendi ve g5-gxh4 sonrası siyah fil veya at beyazın zayıf h4 piyonuna saldırabilir.]

32.♗d2 ♗d6 [32...g5 33.♗e3 ♗b4 ilginç görünüyor. Elbette burada da oyun berabere ama böyle bir oyunsonunu Siyah zaten ancak adım adım kazanabilir. *(33...gxh4 34.gxh4 f5 35.exf5 ♘g7 36.♘a5* bu olanak yüzünden Fb4 daha iyi*)*]

33.c3 c5 34.♗e3 ♔e7 35.♔d1 ♔d7 36.♔c2 [iki taraf da şahını açılabilecek vezir kanadına getirdi. Ancak beyaz şah aynı zamanda h−piyonundan uzaklaşmış oldu ve şimdi siyahın şah kanadında girişimleri daha anlamlı hale geldi.]

36...f5 37.♔d1 [

]

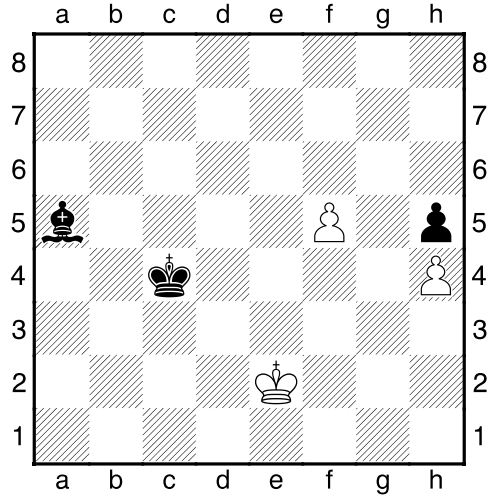
37...fxe4 [Genellikle bu tarz oyunsonlarında rakibi için en can sıkıcı olanakları bulmayı başaran Carlsen burada tökezliyor]

[37...f4 38.♗c1 g5 39.hxg5 ♘xg5 kesinlikle daha çok şans verirdi.]

38.dxe4 c4 39.♘d2 ♘c5 40.♗xc5 [Doğru bir karar.Beyaz at siyahın şah kanadındaki zayıf piyonlarına saldırı tehdidinde bulunacak ve siyah geçer yaratsa bile beyaz şah tarafından kolayca durdurulacak]

40...♗xc5 41.♔e2 ♔c6 42.♘f1 b4 43.cxb4 ♗xb4 44.♘e3 ♔c5 45.f4 [Caruana zorunlu berabereyi hesaplıyor. Siyahın h−piyonunun vezir çıkacağı karenin filiyle ters renkte olması beyaza siyahın diğer piyonlarını at pahasına da olsa alıp berabere yapma şansı tanıyor.]

45...exf4 46.gxf4 ♗a5 47.f5 gxf5 48.♘xc4 ♔xc4 49.exf5 [

Oyuncular beraberlikte anlaştı. Beyazın şahını h1 karesine koyup beklemesi yeterli. Caruana bu oyunda

beyaz taşlarla hafif bir üstünlük elde eder gibi olduysa da neticede finalde kazanca oynamayı başaran taraf yine Magnus Carlsen oldu! Belki de beyaz taşlara sahip olacağı bir sonraki oyunda Caruana artık Rossolimo'yu bırakıp ana varyantlara dönmeli.]

½-½